

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Evnegyedre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Előfizetni csupán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:
Öt hasábos petitior 5 kr. Helyeg minden beiktatásnál 50 kr.
Nyitólír garmond sora 20 kr. — Nagyobb és többesori hirdetések
jutányosan eszkalozottak. — Bel- és külföldi hírlapok számára
hirdetményeket elfogad Hay Károly hirdetmény-közvetítő
irodája Budapestben, Nagykereszt-utczán, 8. szám.

A lap szellemi részére s a nyitólírra vonatkozó minden
közlemények a szerkesztőség küldendők.

Előfizetési pénsek, reklamációk, és hirdetések
a kiadóhoz küldendők.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1879-ik év utolsó negyedére.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Evnegyedre 1 „ 50 kr.
Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénsek egyedül a kiadóhoz el-
vezve, — legelőszörben postautalványval —
a nyomtatandó példányok a pontos szétküldés tekin-
tetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,
kiadó s lapkiadónos.

Horváth Danó,
fel. szerk.

B.-Gyarmat, október 30.

Azon mozgalmak, melyek legutóbbi időben
a nemzet ipar emelésére megindultak s azon
szorgalom és buzgóság, melyvel nemzetünk
legkiválóbb férfiai törekednek a már csaknem
végsúlyedőre jutott magyar iparost ismét talpra
állítani: sokkal fontosabb mozzanatát képezi
a művelődés terén rohamosan haladó nemzeti
életnek, minthogy ne tartanók mi is köteles-
ségünknek észleleteinknek kifejezést adni, s rá-
mutatni a hibákra, melyek elhárítása okvetlen
szükséges.

A legnagyobb készséggel elismerjük, hogy
az ipar fejlesztésére irányult törekvések a leg-
nemesebb szándékból eredtek, s hogy az ipar
védegyletek életbeléptetésének eszméje is ipa-
rosaink ügyét minden áron előmozdítani ki-
vánó hazafiass kebelből származott. Elismerjük
mind ezt és hálásak is vagyunk érte, mert a
jóakarató törekvés, a szándék, meglevő bajokon
segíteni, már magában rejtí az üdvös reformok
életbeléptetésének csiráját, s ha a jószándék a nép

kebelében kellő viszhangra talál, némileg biz-
tosít is a sikerrel.

Amde ezen intőző körök vezértérftai, kik
belátták, hogy hazánk és nemzetünk felvirág-
zása megköveteli legelő sorban az ipar fejlő-
dését, nem ismerik tökéletesen iparosaink
helyzetét, s saját maga szempontjából indulva
ki, oly intézkedésekkel iparkodnak a bajokon
segíteni, melyek csólravezetők lehetnek más
nemzetéknél, hol az általános műveltség sok-
kal magasabb fokon áll mint nálunk, hol az
iparososztály nemcsak hogy nincs tudatában
magas hivatásának, hanem meg — sajnos de
való — nagyon is kezdetleges fogalommal bir
arról.

Mert tekintsünk csak körül iparosaink
közé s azonnal látni fogjuk, hogy ezek iránt
a nálunk ugy nevezett „intelligens osztály“
igen elfogult nézetekkel viseltetik.

Először is nálunk mindenki született dip-
lomátának, vagy legalább is kitűnő politikus-
nak völi magát és ezen nézet ép oly elterje-
dést nyert a legmagasabb mint a legalsóbb
körökben.

Mindenki kiváló szeretettel foglalkozik a
magas politikával és erre magát hivatva is
érzi. A különféle politikai nézetek pedig nem
szorítkoznak nálunk csupán csak az eszmék
kicsérklésére, hanem átviteltnek ezek a magán-
életbe, és épen iparosaink körében szállí meg
ez káros következményeit, mert azok kiknek
egyedüli hivatásuk volna az iparnak gyümöl-
csöző terén válvatva törekedni a tökéletesedésre,
politikai nézetkülömbőségük egymással ellen előbb
ellenszenvet később pedig szakadást idéz elő.

Nem is akarjuk azt különösen hangsúlyozni,
hogy legtöbb esetben a vitás kérdéseket sem
egyik a másik fél nem fogja fel helyesen, —

sőt többet monduk — nem képesek felfogni
helyesen, mert nincs meg bennök az ily kér-
déses alapos megvitatásához okvetlen szűke-
ges előképzettség. De honnan is vették volna
ezen előképzettséget? Az valóban intelligens
osztálybeli ember gyermekét, ha ez nem ta-
nul elég szorgalommal, azzal ijeszti, hogy
mesterségre adja. A mesterember gyermeke
előtt mindig azt hangoztatja: „tanulj, légy
mesterember, s légy különb emberapádnál.“
Tehát az uri osztály (érte a kabátos embe-
reket) a legnagyobb büntetésnek tartja azt,
hogy gyermeke mesterember legyen s ez okból
ezzel ijesztgeti őt.

A mesterember pedig csupa urhatnám-
ságból nincs megelégedve társadalmi állásával;
gyermekéből „urat“ akar csinálni s nem gon-
dolja meg, hogy az uri külcsin igen gyakran
a legnagyobb nyomort takarja s hogy egy
tisztességes mesterembernek mindenkor van
legalább is annyi jövedelme, — mint a tiszt-
viselőknak.

Végre a parasztember marad még hátra,
kiben ha meg van a törekvés gyermekéből
embert nevelni, ki a társadalmi életben vala-
mivel magasabban álljon atyjánál, — oda adja
gyermekét 12—14 éves korában inasnak, mert
belátja, hogy a libapásztorkodás és ürgefogdo-
zásból gyermeke jövőjét meg nem alapíthatja.
A fiu legjobb esetben meg tanult egy keveset
írni és olvasni, ez pedig ma az általános téves
nézet szerint elegendő arra, hogy valaki mes-
terember legyen. Ki is tölti a fiu 4—5 évi ta-
nulási idejét és meg is tanulta ezen idő alatt
a majster ur gyermekeit ringatni, fát vágni,
a gazdaszszonyak a konyhában segédkezni stb,
csak éppen arról nincs fogalma, mit legjobban
tudnia kellene: a mesterségről.

TÁRCZA.

Halottak napján.

(Güm.)

Tedd a szagos rozsdát asztalunkra,
A piros órái rózsát hozd elő;
S mint egykor májusban, szóljunk mi újra
Szívünk fölől.

Nyujtad kis kezét, add megazoritni lovva,
S ha látnak is — nem bánom azt sem én;
Mint egykor májusban, tekints mosolygva,
Tekints felém.

Minden áron úgy csillog, úgy ragyog ma . . .
Élet gyúl most a holtak is szemén:
Mint egykor májusban, oh jöjj szívmemre s újra,
Légy az enyém!

Luby Sándor.

Az én kedvesem.

Emlék.

Írta: Farkas Géza.

2. folytatás.

Samu bátyám öfledte megkérdezni mit is üzent
az édes anyám. Szerencse, mert hazudni sohasem
szerettem, nem is volt szokásomban, kénytelen lettem volna
hát azt felelni „semmit sem.“ De Samu bácsi nagyon
el volt gondolkodva, s az ebédet nagy szótlanul töltöt-
tük, hacsak nem veszem beszédnek azt a furcsa szem-

játékot a mit mi ketten, azaz, hogy tulajdonképen
csak én magam kifejtettem. Mariaka sokkal ártatlanabb
volt a szentem, semhogy válaszolni tudott volna; olyan
volt mint egy tükör, mely a sugarakat mohón elnyeli,
de vissza nem veri, hanem átbeszítja a sötét kamrába.
Mariakának szemel épen szíve tájékán vetették a su-
garakat, s a mint már nagyon meggyűltek odabent,
kivertek az arcra. —

Nyilván valami ökör suvalkodtatott fel, vagy a
vombos kanczának volt szűkege bábaszonyra, Samu
bácsi alig várta az ebéd végét, s mi csak kettecskőn
maradtunk szemtől szembe.

Mikor a diák jóllakott, akkor sokat nem beszél,
az én nyelvem is egyszerre ön nehézségű lett, de ke-
zem annál serényebb.

A megmaradt kenyérbőlből apró golyócskákat
gyártam, isten bocsássa meg bűnömöt, háborút üzen-
tem volók Mariakának.

Lesütötte galambom a fejét, majd mind gazdag
hajával fogta fel; ő a joggal bántalmazást egy ideig
szótlanul s megadással tűrte, de nagyokára asztán
kiützte a haja közü dugott feledező bimbót, s azzal
dobott meg a jobb karomon.

Most is érzem még a holyét; soha megtorlás igaz-
ságosabb, soha büntetés édesebb nem volt.

Békét is hagytam galambomnak, és a rózsát el-
tettem emléktől. Emléktől annak, hogy a szeretet is tud
büntetni.

Neanyit lehetett a kéztől várni, mit remélni oly
szemektől? S most ez a köz mint az elszárad faág —

és a szem mint a kiapadt tó, oly bágyadt, olyan szin-
telen. Ha belétek éltet lehetne — ha ti onnan a
föld alól, mint az ellőtöttet ki kibajtanátok!

Vagy tán a te kezét hajléka — sirhalmodon a
csipke róza, mely ha fejféldhoz térdelek, olyan szor-
galmasan vergeti jobb kezemet? És én nem dobhatlak
meg a kenyér golyóval.

Akkor én, most meg te jögtalankodol felettem, kelj
fel, hadd toroljam vissza bántalmadat! Oh ha boldog-
ságod attól függne bányász lennék és kiánnám az irgy
föld gyomrából kincseit, hogy koronát készítek belő-
lük. S mégis! Te lennél a legzebb gyöngy kedvesem!

Ilona néni is megjött a vásárból, s hozta magá-
val a vásárfiát. Kinek hozta volna? Mariakának! Úgy
sietett lélekszaladva, hogy láthassa szeretett gyermekét;
reggel óta egész végtelenség! Sehol sem volt boldog,
sehol sem nyugodt, csak saját házának tűzhelyénél, —
a kék karton szoknyában, kordován csizma, csipkés
fejkötő és festett kötővel, s a maga körül éreztet leá-
nyát, mint a galamb fiának, a kit tiszta szemem sze-
dett báza szemmel nevelt fel, úgy örül neki, — akkor
boldog.

Azért mégis szívesen ment a vásárra, maga ki-
vágatni a vásárfiát. — Mariakának vette, de mint a
madár sebes szárnyakon repült haza, Mariakának hozta.
Ő édes Ilon néni!

Mikor asztán kibontotta az asztalon, a sifon, sir-
ting, porkál, és az jó isten tudja micsoda csomagokat,
ugy eldicsérte, néz csak milyen szép, fogd meg csak
milyen erős, hogy annál nagyobb örömet szerezzen

Felzabradul tehát. Mesterségéből legjobb esztben keveset tud, írás és olvasási ismereteit, melyek még is valami csekélyek voltak, elfeledte, mint legény pedig szűgyen volna valamit tanulni, mert hisz már most szabad ám a leánykáknak is udvarolni.

Pár év múlva, — ha ugyan vár az illető annyi ideig, — iparjogot vált magának, meg-nőszül, mesterségét alig érti, egyéb tudományja pedig soha sem volt, tehát kénytelen nyomorogni. Az ilyenek aztán tele torokkal kárhoztatják az ipart mint olyasmit, miből meg élni teljesen lehetetlen.

Pedig hát a dolog nem így áll, mert nőszülék szerint csak az ostobaság tarthat szégyennek oly foglalkozást, melyből munka által tartja fenn magát becsülettel az ember. Az ipar pedig, ha az kellő szakértelemmel kezelik, nemcsak hogy tisztességes életmód, hanem sokkal jövedelmezőbb mint bármely hivatalnokoskodás sőt mondhatnók szabadabb és öntudatosabb is.

Azonban, hogy oly iparosaink legyenek, kik hivatásukat és állásukat felfogni képesek, nem a védegyeletknél kell kezdenünk. Kezdjük meg magukat az iparosokat reformálni, s öntuk belőlük az öntudatot, hogy éppenséggel nem szűgyen mesterembornak lenni, hogy a mesterember ma már ép oly hasznos és előkelő polgára lehet hazánknak mint bármely földesúr.

Nevelni kell tehát az iparost, hogy képes legyen hivatásának minden tekintetben megfelelni, s csak akkor léptethetünk más intézkedéseket életbe, ha már iparosainkba bolyottuk az életrevalóságot.

B. K.

Bőjti prédikáció farsang előtt.

Nem én, tiastelt olvasó közönség, nem én számdokosom bőjti prédikációt írni most, s elapok hasábjain, hanem megírta azt Bodnár István úr a 41-ik számban íly felírásu cikkében: „Elmélkedések a társadalom legfontosabb kérdése fölött.”

A bevezetésben hajmeresztő borzadálytal festi a társadalom hanyatlását. „Ugy vagyunk, mint Róma, pusztulása előtt” mondja ő, s mint vészterhes felleget látja immár közelodni a katasztrófát, s ez a társadalmi forradalom, a nihilizmus.

De azért ne tessék megjéjdeni! A baj nagy, de még van segítség. S nem is szükséges valami rendkívüli rendszabályhoz nyúlni, hogy e borzasztó bajnak elejét, vehessük nem kell ahhoz sem bűbárat sem imádság. Sőt még várhatunk is, még az új nemzedék fel-nővekedik. Mert „gyökerez orvoslást — úgymond —

csak a népevelés, a széleszerd képző intézetek adhatnak.” Ime! a nagy páthosszal kezdett oráció oda lyukadki, a miről ma már a verebek is csiripelnek, hogy: népevelés, jöjjon el a te országod!

De nem addig van! Végén csattan az ostor.

Hátba ez mind csak proclodium ahhoz, a miben a cikk befejeződést és így telő pontját érli. Nem holmi elmélkedés ez, csak a címe van szerényen megválasztva: hanem valóságos bőjti prédikáció — perazse farsang előtt. És e prédikáció azoknak szól, kiknek a prédikálás mesterségük. Papok, ide hallgassatok! Ime B. I. úr így gerjedez nagy buzgalomban:

„Hogy komolyan kellesse a közigazgatásnak felügyelni azon lelkesekre is, kik a párbérbeszédén és a lakmározáson kívül más foglalkozást alig ismernek: az kétséget sem szenved; mert a nép erkölcsiisége naponta súlyos, s ezért első sorban a papsgát kell felelősségre vonni. Mi nem egy pap hivatása, s mi kevesen töltik azt be csak félig meddig is! Többnyire a papok okai az iskolák ellátogatásának; s mert ők volnának hivatalos ellenőrei a tanítóknak; s bizony ráérnének nemcsak kötelességből a tanításra, ha ezen szent ügyet szeretnék; miután a vallásalapító s a tanítást jelezte első kötelességük; és mégis hányadik pap foglalkozik az iskolával; pedig hát még a köznevelési iskolákban is beavatkozási joggal bír a köznevelési öre, a vallás tanítója.”

Neszték!

A kinek nem inge, ne vegye magára! Kétségkívül ily közmondással kész fogadni azt, ki ily durva megtámadásra válaszolni merészel. Pedig hát B. I. úr alig-banem első volna a megtorlásban, ha valaki hasonló módon az ügyvédi kart megtámadná, s körülbelül reá fogná, hogy a mai megvesztegethőségnél, kapzsiságnak, uszorságnak, fényűzésnek, a jogrend iránti bizalmatlanságnak, osztálygyűlöletnek, vallástalanságnak, nihilizmusnak, szóval a társadalmi romlottságnak a sok mihaszna pórvészró az oka, kik az uszorságnak főtámaszai s magok a legkegyetlenebb uszorsárok; a kik a szegény tudatlan népet pókmódra hálába kerítik, plócsa módra kiszívják s bléna módra fölfalják. . . . Hogy téveszik? Pedig higgye el, hogy ily beszéd mellett sem hiányoznék a tapsoló közönség.

Amde van-e baszna az ily recriminációknak? Az ily beszéd lehet tán alkalmas az osztálygyűlölet szitálására; de hogy ily gyűlölet épen a beteg társadalom gyógyítására szolgáljon, absurdumnak találom.

Aztán okos ember mily balgaságot képes összebadarni, ha az előtte ismeretlen ténre lép. Elég szomorú dolog pedig, hogy nálunk Magyarországon, még az intelligencia előtt is ily ismeretlen regio a religio.

Ugyan minek is nézi B. I. úr az egyházat és annak képviselőjét a papot? Hát az egyház — felfogása szerint — szegény tudatlan falusi s részben városi nép egyesülése, mely még nem emancipálta magát a hitnézetek befolyása alól. A pap csupán ezeknek kell, mint a kik nem elég műveltek arra, hogy vallás nélkül el ne vaduljanak, erkölcsileg alá ne süllyedjenek. Amde a pap ezen kötelességét, melynek gyakorlása fejében az államban nemcsak megtűrtetik, hanem állami közeg gyabánt tekintetik, nem teljesíti. „A nép erköl-

cisége naponta súlyos.” (Perazse az „urak” csupa angyalok.) Ezért kell a papokat megrendszabályozni, rájuk „a közigazgatásnak (végre valahára) komolyan felügyelni,” s őket a nép erkölcsiellenőrségeért „első sorban felelősségre vonni.” Hogy miként? az nem is kérdés. Ott van a kúrgyász, az orvosi bíróság, a viciapán. No meg ad normán iskolalátogató, mért ne lehetne az egyház látogató? (de az ég szerelmére, nem: „templonlátogató”) új közeg, új hivatal busás fizetéssel, melyre természetesen a bagatell ügyekből, csirke processzusokból kiesett prókátorok pályáznának. Ezek aztán vigyáznának arra is, mit főznek a parochián? Nincs-e ott néha napján „lakmározás”? teszem azt vig szűrt, vagy nénap. Merészkedik-e a szavazó párbérbeszédre a szegény néptől. (A „nemestől”, perazse úgy se merészkedik.) Nem esett-e a faluban verokedés vagy más kibégás? mert ez esetben „első sorban” a papot kell felelősségre vonni. Végre doldozik-e a pap? Mert a prédikálás és egyéb functionális munka; hogy pedig a falusi pap a községi ügyekbe avatkozzék, s hivatalos ingyenes ügyvédje, békébírája, orvos a legyen, megengedhető semmiképpen nem lévén: gondoskodni kell, hogy basznos mezei munkával legyen elfoglalva, amire, miután a párbérbeszédre csak idő kérdése, ügyis rászoroland. De legjobb, ha mindjárt beáll elemi tanító: akkor az a sok szegény tanító nagyrészt feleslegessé válik. Azokból lehetnek a hazai ipar díszei, foltozó cizmadiák; vagy a hazai kereskedelem magyar lendítői, alkuszok vagy kupeczek.

Eddig van. Ezzel kész a társadalmi restructio nagy munkája: csak a pap az, mely utját állja. Papi fejelemi, egyház felügyeleti, vallásrendőri közigazgatási hatalom jöjjon el a te országod!

De szóljunk immár a magunk ayelén!

Nem mondom én, hogy B. I. úr ezeket szóról szóra így tervezzi: de a papokra kiterjesztendő közigazgatási felügyelet s a papoknak a nép erkölcsi súlyosságért közigazgatásilag esakülendő feleletre vonása vagy tres szóbeszéd, vagy absurdum.

Am mondja el B. I. úr hogyan képzeli ezt másképp; én pedig addig is tájékozása végett elmondom mi az egyház, s kicsoda annak képviselője, a pap.

Legelőbbben is szíveleje meg azt az igazságot, hogy az egyház a legszabadabb, legmodernebb, de nem nihilisták által föllállított definitio szeriut: a hívők vallás-erkölcsi életközössége, tehát nem állami intézmény, a mint hogy a hit és erkölcs a maga subtilitásában nem is lehet állami intézkedés tárgya. Ez ellen tiltakozik a lelkiismeret szabadsága.

Ellenkezőleg! a kereszténység, mint az eszményi emberről (istenemberről) és eszményi társadalomról (isten ország) szóló tan és hitélet, joggal: valja magától, hogy ő a szabad állami és társadalmi lét alapja; hogy oly isteni intézmény, mely térben és időben nem határolható, és mint ilyen, minden államalakulást, politikai rendszert, társadalmi bonyodalmat földimulni s a földi élet és emberi viszonyok válságaiban az emberiséget magas rendeltetése felé előre vinni képes.

Ezen tan hirdetője, s így a felnőtteknek (nem elemi iskolásoknak) ily értelemben tanítója, oktatója a lelkész.

Mariának vele. S mikor elfordult két nagy könyecap lopódzott szemébe, meg nem állhatta, hogy kendővel ki se vörülje a hivatalos vendégeket, valami a szemébe esett mondja; pedig hát csak azt akarta, hogy Mariaka észre ne vegye, hogy sir.

Mariaka meg csak úgy ámul a sok mindenféle szertől egy rakásból, a sok között választani habozván, szíve hideg maradt valamennyi iránt.

— Kinek lesz az édes anyám?

— Neked, kedves fiam.

— Hát ez?

— Az is!

— És minek lesz az nekem édes anyám? Van már nekem elég mindenféle, édes apám meg mindig azt mondja, hogy semmi fölöslegest nem kell venni.

Ilon néni nagyon gyöngye szívű volt, régen forralgatott a szívében valamit, de nem tudta kifutálni, halogatta mint bűbös a megfélemlít, most egyszerre nagyon benne volt, Istene a szíve is megszakkad tőle, ha meg mondja.

Hogy kezdje el? hogy mondja meg?

— Látsd édes fiam már te nagy lyánka vagy, már a ruháid is kicsinyek lesznek . . . kezdett példázgatni Ilon néni.

— Tudod édes anyám hogy bovan hajtv a rózsaszín is, meg a pottyos is, majd kieresztjük.

— De édes fiam tudod a gyümölcsnek egyszer el kel szakadni fájától; s már közel volt az elérkezéshöz.

— Igen édes anyám, nem is mondtam meg édes atyámnak, hogy a Sejtár Pista mind leverte a kerítés mellett a rancette almákat, pedig uemis volt még érett. De nem akartam megharagítani.

— Te bolond — te boló gyerek! s megerősböve elmosolyodott Ilon néni.

Nem értesz engem. Te már megöött leánka vagy, s még eddig keveset tudsz, mert keveset tanultál, el kell hát menned az intézetbe, hogy ott, mint a többi leánykák láss, és tanuld a világot ismerni, s ezt a bolmit olda kieresztjük el neked.

Mariaka meglepetve hallgatta anyja szavait, és bír hozzá volt szokva mindebben szót fogadni szülőjének, mégis miután egy perczig merőn nézett anyjára, mintha kémlelte volna valóban s komolyan beszél-e, aztán nagy nagy zokogva anyjának karjaira borult. Ilon néni átölelte őt. Tovább ő sem tarthatta ki, ő is sirt, zokogott.

En néni tanuja voltam a jelenetnek, s mint komoly férfiú és jóvendőbeli Demosthenes, kinek az érzelmek sőt a szenvedélyek is uralkodni kell, igyekeztem megmaradni közönyös állapontomban, annál is inkább, hogy az egész semmiből jött, aztán bijába minden sírás-jajgatás, s nem is egyéb az egész asszony érzékeskedésnél, csak mikor, a hol én is amugy Istén igazában rágyújtottam. Szerencse hogy nem vették észre, kinéztem az ablakou, s láttam valami vásott fiékot a gyepen, a ki belesimpajtkodott a lónak a farkába, már másodszor hátraterítette a ló, azon elkezdtem nevetni. Mért nem hagy a lónak legelni?

De Ilon néni szavait nem feledem soha.

A gyümölcsnek el kell szakadni fájától.

Rémítő igazság, s ő nagyon érezte ennek fájdalmas oldalát.

Vagy csak a sors szaván fogta, hogy olyan kegyetlenül megréztálta? . . .

En legalább nem hittem akkor, hogy e példázgatás mennyire be fog teljesülni!

Lám azóta a fa is kiszáradt, meg a gyümölcs is elvált, s most mindketten egy közös edénybe anyában tanúk nélkül ölelhetik egymást. Sirtatok a földön, hogy el kell válnotok, jobb-e most hogy oda leut egyesültre vagytok? Egy fának tövében egy emlékkő alatt, egy hant takarja poraitokat. Mégis koporvótok-fala, egy véghetetlen erős fal, mit nem fogtok ledönteni soha!

S ha mégis lehetne öhajításom, arra kériék, fogadjatok be engem s harmadiknak, hogy mint akkor együtt sirtam, most örömlötökben segítsétek!

Ilon tovább, mindinkább otthonos lettem én Geszkenyén; Samu bácsi, hogy egészen hasztalanul az időt ne töltssem, hébeorka alkalmazzott a gazdaságnál. S én szívesen áldoztam egy egy fél napot életemből, csak hogy aztán annál biztosabb fűgyek az egy óra élvezetében, mit Mariaka közömbös tölthettem.

Most talán egy kis haszonra is gondolok; de akkor eszembe se jutott. Tekintetes Samu bátyámat feletté tisztelem, s szavát szegni a világ minden kinésért nem mertem volna, de csak rá se gondoltam. Pedig hát a csizma is kopott, meg a nadrág is szakadt, s én eszem tudtam semmit felelni anyám fagatásaira mikor kérdezett, hát ezt hol veszed, hát ezt miből csináltadod, hát amazt meg ki ad neked? . . .

Épen arattak Samu bátyámban meg valami gabona kupecz jött, előre le akarta foglalni a búzát, már tudni illik jó pénzért. Samu bácsi azonban az az

Elismerem azonban, hogy az éremnek van más lapja is. Hogy az egyház mint külső tényező, mint társaság, az államban él a külső viszonyaira utazva a testület, az u. n. erkölcsi személy jogait és kötelezettségeit gyakorolja. Mégis soha sem tekintetelt az valami részvételre, részvételre, a történelmi fejlemények eredményeként hazánkban a legfőbb ellenőrzés a római katolikusok ellenében a placetum, s a protestánsok ellenében a suprema inspectio jogában korlátozódott. Azért mondjuk, hogy az egyház autonóm, s az államnak egyedüli joga csak az állami lét ellen betűn irányított törekvést meggátolni: ne quid respudlia detrimenti capiat!

Ismételtem tehát, hogy az egyház nem állami intézmény, s így természetesen a pap nem állami tisztviselő, a minthogy fizetését sem az államtól kapja.

Igaz ugyan, hogy az állam rászorul, minthogy erre nincs más megbízható ember, a pap anyakönyvére, naplójára, bizonyítványára. És a pap nélkül hol lehet az államnak ingyen, hazafiasból. S mi a bál? Az hogy némelyek készséges szolgából most rabslókat akarnának faragni, öt holmi politikai agyremek szolgálatába kívánnak szegődtetni, reá rendőri teendőket bízni, s nyakára a vármegyét küldeni, hogy vizsgálja meg, miből él, mit főz, mire fordítja szabad idejét stb. O tempora, o mores!

Most kezdem inni, hogy nagy a baj, mert kezdnek az emberek a pap reverendájába kapaszkodni, talán először az idő, midőn majd megemlékeznek arról a galileai prófétáról is, a ki mondta: „szükség nektek ujja születnektek”.

A mi pedig a népnevelést illeti, kimondom bátran, hogy önké annak legnagyobb ellensége, kik arról folytonosan prédikálnak. Ellenségei azért, mert csak beszélnék, de nem tesznek semmit, legföllebb a felekezeti tanintézetek ellen izgatnak. Maga a cikkíró így kiált fel: „Megdöbbentő dolog az, hogy még a központ is nagy az iskolakütes, de iskolázatlan gyermekek száma; hát még a falukon mi nem történi?” Hát, uram, a falukon, hol tanfelügyelőt sőt újabb módú iskolafelügyelőt soha sem láttam, történi az, hogy ott — nagyon kevés kivétellel — minden iskolakütes iskolába jár: még a központban, hol van városbíró, szolgabíró alispán, tanfelügyelő s számtalan cikkész, és nemcsak tanfelügyelő, nem tudnak rendet csinálni. Megmondom miért! Azért, mert ott a pap orlényt igyekezik megbénítani. Ez a felekezeti iskolába szőlő a tanoncokat. Inkább maradjanak otthon. Tényt említek; meg is nevezem az egyént. Oláh József, székely szolgabíró, viszautasította a terényi tanító kérelmét, hajtatta be a tanoncokat, azzal a mondatokkal, hogy a felekezeti iskola nem tartozik rá. Horv vezet ez? Oda, hogy nagy nehezen összegyűjtött ismét iskolázásai is szétzavarnak, látván, hogy ezt némely urak meglegedéssel nézik.

Igen! szükség nektek ujja születnektek! Szükség nektek megbecsültötök azt a vallást, mely titokot a barbár állapotból kiemelt, s mely nektek az iskolát

ajándékozta: mert az ördög, melyet oly nagy előszóval fustetek a papirossra, végre csakugyan megjelölt, s létező akkor sírás és fogaknak csikorgatása.”

Gudt Mihály.

Nyomor és inség!

„Nyomor és inség jutott osztályrészül a nép nagy részének!” Ez a panasz hangzik a hazai sajtóban. Nem általános ugyan, de igen sok közegében.

Ki tagadhatná, hogy ez az év sem teljesítő reményeinket, hogy a gazdák a termés sikeres eredményéből vett hitkeket romokba őröszdölve látják, s a nép, melyre a kötelezettségek hosszú sora ónsúlylyal nehezedik, nem fog aranjúzi szép napokat élni jó darab ideig.

Ez tény. Az a szomorú vigasztalásunk sincsen, hogy változtatni lehetne rajta. Nincs, nem létezik olyan valaki, a ki segítséget tudna nyújtani. Meg kell nyugodnunk a történetek fölött, s a teendőnk nem az, hogy a „De profundis” szomorú dallamát hangtassuk a hívő ősi idő elől a barátságos szoba hosszú asztala mellé menekülve, s ott a szűz ó dohány bodor füstje, s az újból élvezése közben szidjuk a kormányt, mely nekünk hitu szerint egyebet se tesz, mint préseli az adót, a koldusbotot ad sok becsületes családapára közébe!

Egészén más a mi teendőnk.

Hanem ez már a mi kedves magyar népünknek régi bűne, s egy látszik szert benne lélegzeni hozzászánn. Hát hiszen mi nem kifogásoljuk senki passzívóját, csak hogy akkor aztán ne tessék olyan nagyon kiabálni.

Nem az a teher sok, a mit ránk az állam mint kültekebe tartozó polgárokra rón, hanem igenis az teher, az az elviselhetetlen adó, melyet magunk rovnak magunkra.

Mennyit adunk ki évenként nélkülözhetetlen fényűzési cikkekre, selyemre, bársonyra, ékszerre! Mennyit pazarlunk a kocsimák füstös légkörében, a játék asztaloknál, s a simára vixolt báltermekben, hol a pazar fényezés kiáltó ellentétet képez nagyok keresztelt nyomorunkkal!

Angliában volt idő, midőn egy bibornokot pazarlással valódiak miatt, mert szobáját szűnyog helyett naponta friss szalmával hintette be.

Tessék elképzelni kinek-kinek, minő nyomor lehetett akkor a nép között?...

És Anglia mégis nagy maradt. Az nem is csuda. Nem halt meg még a világon olyan ember éhen, a ki dolgozni szeretett.

Hanem mi nem szeretünk dolgozni, a nem becsüljük a munkát.

Szeretünk puffra jól élni, adósságot csinálni, s azt meg nem fizetni, demagogizálni, a fennálló rendet

*) Bodnár úr cikke sok keserű igazságot tartalmazott. Mi ezen — a maga nemében jeles — cikket oly csukornak vesszük, mely ama keserű igazságok közül néhányat megdésit. Szerk.

En egész mohósággal láttam feladatam megoldásához.

S csak mikor a ló mellett megálltam, akkor vettem észre, hogy holt! hisz én még nem ültem lovon soha. Pedig hát még meg is kéne tén nyergelni, aztán kifogja meg ha ráülök, ki vezeti ki? Most meg már csak nem mehetek vissza megmondani, hogy eszembe jutott, hogy nem tudok lovon élni.

De hisz az egész nem lehet bosszorkányság. Minden szerszám, mint a milyenek nyereg, kantár, izasztó ott voltak készen a én egészen elszántan kezdem egyenként felrakni a lóra. Az látni való dolog volt, hogy a nyereg a hátára, a kantár meg a szájába való, csak az izasztót tettem föl megfordítva, úgy, hogy a kivart betű, meg a korona a lónak első lábát verte.

Ez már csak meg lett volna. De most! Szerencsére az állat igen szelíd lehetett, s én mindinkább megbabrártam vele, s ahogy már felvett nyergeltem, kantároztam, oda fordítottam oldalt a jászolhoz s szép csendesen felhígtam előbb a jászolba, innen a konyelbe. S az egész comédia tottazott is volna, ha nem lett volna olyan félelmes. Igaza volt Samu bácsinak mikor azt mondta, hogy nem lesz belőlem minster.

Mert minsternek lenni, hasonló a jorvnléshez; a külömbég legfeljebb az, hogy a nyereg sárja is fekete is, a minsteri szék pedig mindig vörös.

Annyi tény, hogy nem a legegyszerűbben ülhettem rajta, s bár minden lépésem egy bukástól tartottam, mégis szerettem volna ha repült volna a ló, csak mig nem látuk az ablakon.

Aztán meg is jártam szoracsen, hozzá egy marék búzát, kard helyett oldalamban kötvé, a két

és kormányt figyelnél és szídel azért, a miért az, az állampolgárok jávára irányított ezéjái kísérelése szükségelt pénz mint adót szigorúan megköveteli...

Ezek a mi bűneink. Ezekből kell megszabadulni. Törni szenvedni kell a jobb jövő hitében, s munkálkodni becsületesen. Hídják el azok, kik most az inséget hirdetik nagy garra, hogy munkátétele nem lesz sem vérszél éhen, s ha mindannyian szorgalmas buzgósággal dolgozunk, akkor nem lesz pausz, akkor nem hal meg közülünk senki sem éhen.

Buzditsunk jó példával munkára mindenkit, mert nem Eldorádban élünk, a hol a galamb sílre repül a sybarita nép szájába.

D. N. E.

Levelezés.

Alás Fazlorgály okt. 26.

Tekintetes Szerkesztő úr!

A „Nógrádi Lapok” s. évi 41-ik számában, tekintetes Bodnár István úr által, „Elmélkedések a társadalom legfontosabb kérdése fölött” cím alatt közlött és valóban nagyon érdekes cikkre, kegyes legyen következő észrevételeimet becses lapjába fölvenni.

Ez észrevételeim főleg azon pontokra vonatkoznak, melyek a jegyzői hivatalt érintik.

A cikk többi részére, nevezetesen: „a törvényhatósági tisztviselőkre a bukott aristocrata iskolakéltől marjádéka előnyvel birjon” és „a kik a párbér beszédében s a lakmározáson kívül más foglalkozást alig ismernek”, mondottakkal kikerekített elmélkedésre talán foguak felelni mások. Úszorásokért és pálinkaivókért, a mint a tekintetes Szerkesztő úr sem, úgy én sem válok felelősséget; azok tudják, hogy haligatol arany. Az én észrevételeim, mondok, csupán a 6-ik pontra terjednek ki, kijelentem; miszerint ha nem is a cikkben mondott „Két elemi osztályt végzett egyének” — (ilyen körjegyző talán nincs is) — de 6-8 gymnaziumi osztályt végzett, mindenesetre képesek a jegyzői hivatali tisztességesen betölteni; a nélkül, hogy a „fölső számú ügyvédi osztály nemes ambítiójának”, „a nagyon szép pálya felé” való kacsintgatása, szükségeltetnek.

Ügyvéd nem küznépnek való. —

Népünk már annyira van az ügyvéddel, hogy a mikor a jámbor imája közben elmondja, hogy: „de szabadtis meg a gonosztól!” akkor az ügyvéd is eszébe jut.*)

A jegyzői kar igen, de a közönség nem nyerne, sőt sokat veszítené vele.

A közönség nyerne — meg lehet, — de csak akkor, ha az illető jegyző-ügyvéd személyi tudományát szögge akarván, és miveltége csiszolta természetesen észével, tanácsadója lenne a népeknek. Hiszen — hogy

*) Ház Bodnár úr nem rabulizálást értett, s azon ügyvédek fejét, kik az emberi méltóságról megfeledkezve hyenáká fajultak; de oly ügyvédek, kik a nép valódságát jeltől, tanácsadót, vezetőt lennének. Jussan eszébe ciklikének az is, hogy a jegyzőket a nép választja, s így az bizonyára nem fog olyakat választani az ügyvédek közül, kik a nép bizalmát „ügyvédi fogásokkal” eljátszották. — Egyébként a mit a t. jegyző úr mond, az nem mind valótlán. Szerk.

kezemre szükségem volt: egyikkel a gyeplőt, mással a ló sürenyét tartottam.

A buzát megérték, s a voró igen szépek találta.

— No ha olyan nagyon szép, akkor én el nem adom.

A voró kezdett hüledezni, hogy miért, mi lehet oka, nem jó árt igért?...

— Azért, hogy aki azt gondolja rólam, hogy megcsalom, az ongem is megcsalhat.

— Mit, én csáló? Én soha sem csalltam meg senkit.

— Hát a foglalt miért akarta letenni? hogy szavamnak nem hitt, s a buzát mindenáron birni akarja. Váltig szabadkozott a voró, hogy az szokás, hogy engedelmet kér, ő nem hitte, hogy olyan ember is van a világon, a ki akkor mikor pénzt kínál nekik megértve érzi magát.

Híába, Samu bácsi nem engedett nehezteséből. Végre azt mondta, hogy ha hajlandó a foglalt, nek színt öszegyet nekem adni, akkor övé a buz.

A voró nem értette.

— Kinek adni? kérdi egész nyugtalansággal.

— Ennek az ifiúknak!

— Ennek az ifiúknak? Hogyan, be tetszik számolni. Szivesen!

— De én nem fogom beszámolni, azt voró úr neki adja.

— Neki adom, miért? Csak úgy ajándékba?

— Nem is ajándékba, ő azt megérdemelte a miért a buzát bebozta.

(Folyt. köv.)

ember volt, aki mindenben bizonyos akart lenni, rászedni meg a világot se tudott senkit.

Gyönyörű forró nyári nap volt, minden ember dologba, a tábla meg jó egy órányira volt.

Samu bácsi addig nem fogadott el ajánlatot a kupecztől, mig vele a buzát jól nem nézte, hiába mondta az neki, hogy a buzát jól ismeri, hogy megvan győződve becsületeseségéről, Samu bácsi ilyen kis csisegéknél a becsületét szöba se engedte hozni, s akarva nem akarva, a kereskedőnek a buzát látnia kell, ha venni akar.

Minthogy azonban senki sem volt otthon, kit hamarjába egy kis muatrért küldött volna, már-már elutasította a gabona vorót. Hiszen ráér, jöjjön holnap, jöjjön egy hét múlva!...

Hanem a voró nem látított, csak rimázkodott, és erőnek erejével ott akarta hagyni a foglalt az asztalon.

Azt hiszem, Samu bácsival még nem lehetett a vorónek dolga, mit onnan gondolok, hogy Samu bácsi nagyon furcsán nézett rá, mikor az még mielőtt megkötötték volna az alkut, ott hánytva vetette előtte a nyitott tárczát és a pénzt. Az ilyet ő csak egyszer szokta megengedni, s akkor is megadja az illető az árát.

Samu bácsi mikor már nem tudta lerágni a vorót a nyakáról, nem tett úgy mint máskor szokta, hogy leherdta volna; hanem gondolt egyet, s megbízott engem, hogy lóra ülve hozzák be gyorsan a tábláról egy marék gabonát, azt itthon kimorzsoljuk, s a voró legalább körülbelül fogalmat szerezhet magának a minőségéről.

a mikor a csikkiró úr azt mondja csikében: „minek az el tudatlan jegyző, a ki senkinek se tud jó tanácsot adni, — bizonyosan valami nagyszerűen bonyolodott perekre gondolt, a mikhez ilyen laikus ember nem konyit. — Pedig a milyen nagyszerű lehet is az a por, nem adhat a jegyző jobb tanácsot embernek annál: barátságosan egyes ki ellenfeleddel, ha káráddal is, — mert ha peraton nyernél is valamit, — még is vesztess.

Rozs tanács, azt mondhatják többen, mi pedig tapasztalatból tudjuk, hogy a népek hasznára válik. — Kőnépről beszéltek.

Tapasztalati tanács biz es, — tudjuk pedig, hogy a tapasztalat az élet legfőbb iskolája, — főler a budapesti egyetemmel, pláne ha vidéken látogatjuk azt.

A mi többi tanácsolni való van, keressen tagadom, hogy azt csak ügyvéd képes lenne megtenni. — Tesék elhinni, hogy ez mind oly thema, mellyel nem bibelődnek, egy egyetem tudós profesora sem. Képes azt megtenni egy 6—8 osztályt végzett egyén is, szükségben azonban, hogy vagy két évet segédszolgálaton.

Különbös micsoda is az a körjegyzői hivatal? nem egyéb az, mint az összes hivatalok intézkedéseinek végrehajtója. — Önállóan — kivéve az adóexcentiót és haláleset felvételeket — nem intézkedik. Mindig csak rendelések szerint jár el. — Nem derogálna-e ez, a nemes ambícióknak?

Mind e mellett tagadhatlan — a körjegyzői hivatal egyes ágazatai mellett oly intézmény, mely az országának egyik főbb sarkkövét képezi. — Ez tény.

Kell is az országának nagy gondot fordítani reá, és nem szabad oly emberek közébe adni azt, kikre a csikkiró úr ezen mondta: „A ki a népet nem szereti, nem érdemi meg a kenyeret” — passol.

Felteszem ellenére 10-ik pontra ez alkalommal nem észrevételezek.

Hanulay János.

Irodalom.

A „Képes Családi Naptár“-t, mely Mehner Vilmos kiadásában a szokott izéles kiállítását jelent meg 1880-ik évre, gazdag és változatos tartalmánál fogva méltán ajánlhatjuk a közönségnek. Ára 60 kr.

Madách Imre összes művei 7 frt 60 kr-ával szerkesztő meg B. Gyarmaton, Spitzer Mór könyvkereskedésében.

A „Jogász Naptár“ 1880-ik évre megjelent Tetley Nándor és társai kiadásában és Szántó József köz- és váltóügyvéd szerkesztése alatt. Több ügyvéd irak kívánságra a szerkesztőség több példányt küldött. „Ügyvédi Zsebnaptár 1880-ra“ címmel látta el a most már a t. jogi közönség választását a „Jogász Naptár“ és „Ügyvédi Zsebnaptár“ között. Bővítés az idén a bécsi ügyvédek, közjegyzők és tolmácsok felvétele, továbbá az összes budapesti bírák lakásainak megjelölése. Ára angolválasszal 1 frt 20 kr., sodronyos csuszával 1 frt 40 kr. Bérmentes elküldés 15 kr.

Hírek.

Felkérjük azon t. olvasóinkat, kik lapunkért úgy a mult, mint az évre hátrálékban vannak, sziveskedjenek a hátrálékot a lapok kiadásának minél előbb beküldeni.

A megyeház nagy termének fölép munkálatai most folynak javában. A Schlik gyárából Pestről kirendelt gyárimunkások kalapácsa éjjel nappal zörög a vaslemezok összekovácsolásánál. A régi alapgerendákat most öntött vasból készült vas lemezok helyettesítik, akkép, hogy négy lemez összekovácsolva egy gerendát pótol. Ilyen vasgerenda 6 lez; a vasgerendák alap lemeze mindkét oldalán mintegy 10 centiméterrel kifelé áll, úgy, hogy ezen alaplemezekre fognak a fölépzsarufák csavaroltatni (erőt). A vaslemezok 11-5 centiméter távolságban igen sűrűn vannak összekötve. Egy ilyen vasgerenda 800 mázas súly alatt csak 1 centimétert hajlik meg. A fölép így elkészítve, körülbelül 350 méter mázas súlyt fog képviselni, mi az előbbi súlynál sokkal több, azonban ezen súlyt a még egészen ép oldalfalak megbírák sok időre. Szakértők nyilatkozata szerint oly munkálat ez, mely évszázadokra szól. Sokan látogatták most a megyeházat, el-el nézve azt a ropant erőt, mely egy vaslemez felhúzásánál kifejtendő, perze, a kellő emelty csiga és hengerek gépezetekkel. Szép hülyeink közül is többen be-be tekintenek a nagyterembe, a olmerengenek, hogy hát mi jó lesz ott táncolni majd a farsang alatt.

Mint olvassuk a Los. H-ban, Károlyi János főleki ker. orsz. képviselő, felhívást intézett kerületében minden községhöz, hogy adja elő a község, minő termése volt 1878-ban? képesek-e bűntudatukból elvetni, avagy vett magot vetnek? s ha elvetették, mennyi annyi, amiből az új termésig megélhetnek? képesek lesznek-e az adót kifizetni? stb. Ez igen szép Károlyi úrtól s általában minden képviselő csak díszreter érdemel, a ki a választási időszakot kivéve, kerületével többször foglalkozik. Lehet, hogy Károlyi urat ezen adatok gyűjtésében a legtiébb szándék vezérli; mindaz által mi az adatgyűjtés ezen módját nem tartjuk olyanakk, mely célhoz vezetne. A nép ily kérdésekre nem fogja megmondani a valót, s Károlyi úr csakis oly adatok birtokába jut, melyek az országgyűlésen az „oh nép“ fölé expectoratóliákat egy-egyol szaporítani fogják.

A kegyelet legeszebb adója a nap fog nyilvánulni a temetőben. Szép és lélekemelő ünnep ez, mely még az elfasult kebelben is a hamvadó érzelmeket feltámasztja. Ezen érzelmek között lelki szomunk visszatekint a multba, majd eszünkbe jut a „memento mori“-tiúkos jövendője. B. Gyarmaton kiválóan szép ilyenkor a temető. Minden sirbant meg van világítva és megkoszorúva. Ezen koszorúk a legutolsó a természet Flórájából, de a legszebbek; utójára ók is elhervadnak, mint az élet.

A b. gyarmati delegyület mint halljuk, legközelebb dalcstélyt rendez.

Váczon okt. hó 26-án Liedl Ferencz és Géczy Rudolf, az első begedű, a másik zongora művész élvezetes hangversenyt adtak a „szarvas“-fogadó színterében.

Több szőlőnek abbéli panaszát hallottuk, hogy a polgári iskolában B. Gyarmaton az előadások még most sem tartatnak meg rendszeren. Reméljük, hogy ezen ügyben úgy az iskolaszék, mint a tanári kar, melyről semmi rosszat feltenni nincs okunk, megnyugtatólag fog intézkedni.

A honvéd szemle B. Gyarmaton okt. 19-én tartott meg. A hadkötelesek igen csekély szám kivételével, megjelentek.

Póstarablás. A mult héten a postaíró póstát kirabolták a csak azért nem vitték el többet 170 frtnál, mert több pénz akkor nem volt expedíció alatt. A tettek valószínűleg oláh cigányok, kik közül többen gyanuba esvén, elfogattak s vizsgálat alá vétettek. — A b. gyarmati postabíróvalnál T. A. postagyakornok a kezelés alatt levő főképzőtárból többrendbeli pénz elköltvén, nehogy ezen tette a skontónál napfényre kerüljön, úgy segített baján, hogy a mult hó elején, a vele szomszédos postástest asztalát, reggel korán, midőn még a postaszemélyzet nem volt jelen, felyitotta s abból egy 175 frtal terhelt levelet zsebre tett. A tett azonnal feltűntet okozott, és az egész postabíró személyzetet a legkellemetlenebb zavarba ejtette, végre sok fürkészés után a tettes nyomára jöttek, azt feljelentették, s a postabíró által tett nyomozás következtében az egész kiderített. A tettes hivatalától azonnal felfüggesztették, s mint halljuk a királyi postaigazgatóság ez ügyet az illeti kir. ügyészséghez tette át.

Poltár községének perséjén még most is ott diszeleg a „gemeindé Poltár“ német köirrat; akár csak a b. gyarmati íz. hitközség pecsétjén. Aztán beszéljünk hazafiságról.

Tűz. B. Gyarmaton okt. hó 29-én este 9 órakor a szécsényi utca végén Kacsóvics Károly úr házának tűzomlásában egy ház égett le. A tűzoltók, dacára a nagy távolságnak csakhamar ott termettek, s vízbiányában sokan pusztakézrel s csákányokkal oltották el a tüzet. A fertálymesterek is kifejtették erejüket. Egyik fertálymester egy tekintélyes városi polgárnak ellenszögülő hát bekísértette a „dutyiba“. Még az a baj is megesett, hogy ifj. Nagy Gábor a nagy orsó még nagyobb kerekai alá fordult, azonban semmi baja se történt.

Halálozás. Az ipolyági kir. járásbíró nagyanyja Verébélyi Pálné szül. Gaál Apollónia, élte 86-ik évében Ipolyagyon elhunyt, s nagyszámú rokonok és közönség részvételével október 13-án eltemetett. — Holczér János németi földbirtokos és megyebizottsági tag neje Lypták Ida mult napokban 36 éves korában elhalt. Béke poraikra.

Gyermekeinkről. Dr. Patrnbányi Gergely, Budapest fővárosának tisztí főorvosa jelentést tett, hogy ő azon tapasztalatra jött, hogy a téli időben az alsó elemi osztály növendékei, minthogy korán, alig kelnek ki az ágyból, már is az utcai hideg levegőre kényserítettnek menni, a mi a gyermekek egészségére feletlen ártalmas, különösen a légző szervekre káros hatással van, miért is azon indítványt tette, hogy az I. és második osztály elemi iskolákban november hó 1-től

fogva april hó 1-ig 8 óra helyett 9 órától kezdődjen a tanítás. Felhívjuk helybeli tanítóinkat, hogy szíveskedjenek ok is e tekintetben bícsé lépéseket tenni, hogy kicsi tanulóink egészsége ne legyen veszélyeztetve. Elvárjuk a sürgős intézkedést.

Különbölk.

Váltójogi kérdés. A kir. tábla váltó osztályában ismét egy érdekes váltójogi kérdés nyert elintéztet. A kérdés az ugyanis, hogy: vajjon egy saját rendelkezéssel valóban kibocsátója mint ilyen, viszkerecsenileg elmarasztalható e akkor, ha a váltót kötelezettség nélkül forgatta intézményi minőségben egy harmadik személyre. — A kir. tábla e kérdést úgy oldotta meg, hogy fölporút a kibocsátó elleni keresetével elutasította. A legfőbb ítélőszék a minap a kir. táblának egy hasonló ügyben hasonló értelemben hozott határozatát megváltoztatta, annál érdekesebb hát, mint fog ez ügyben intézkedni?

Mi az ember? Az egytomiak beszélő állatnak nevezik az embert, Mózes Ison basomáskának, Aeschulos föld fiának, Sophocles képeket, Plotius minden javak urának, Socrates kis Istennek, Pindar egy árnyék álmanak, Homer és Oasian egy lebuló falevélnek, Iliob a por fiának, Herodot nyomornak, Cicero okos állatnak, Plátó Isten közreható eszűzőnek, Jean Paul fél-Istennek, Schiller a természet urának, Goethe a világ kis Istenének nevezte.

Mivel oltsák el a petroleum ol. Talán kevesen tudják, hogy a petroleum egészen olyan mi a legsikeresebb eljárás, s azért helyénvaló lesz fölemlíteni egy nemrég történt esetet. Egy m.-szigetj családnál a család vigyázatlanságából az asztalra ejtő az égő petroleum lámpát. Sehogysem tudták eloltani, s ekkor az egyik család előkapta a tűzhelyről a tejet és arval löbötő a petroleumot, mely abban a percben utolsót lángolt és rögtön elaludt.

Piaczi árak B. Gyarmaton.

1879. évi október 27-én.

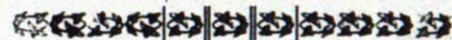
Egy méter mázas:

Tisztabuza	13 frt — kr. — — frt — kr.
Rozs	9 frt 60 kr. — frt — kr.
Árpa	8 frt 50 kr. — frt — kr.
Zab	7 frt 20 kr. — frt — kr.
Kukorica	9 frt — kr. — frt — kr.

Jegyzette: Székely János

Felolós szerkesztő

Horváth Danó.

Haszonbéri árverési hirdetés.

Ezennel közbírré tétetik, miszerint Csécsé községben a közbirtokossági egész évi korcsmáltatási jog 1880-ik évi január hó 1-én napjától három egymásutáni évre nyilvános árverés útján folyó év november 27-én délelőtt 9 órakor Csécsé község hivatalos helyiségében haszonbérbe fog adni. Bor és pálinkamérési jog mellett birja a közbirtokossági korcsmahelyiség épületét és külön egy másik lakházat bolttal. Bánatpénz 100 frt. A feltételek alólírtánál, mint több közbirtokossági tag megbízottjánál, bármikor megtekinthetők.

Kel: Csécsén, 1879. október 22-én.

Alázatos szolgálja
Reiner Salamon,
csécséi közbirtokos.

